

175

VYHLÁŠKA

Ministerstva dopravy a spojů

ze dne 15. června 2000

o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu

Ministerstvo dopravy a spojů stanoví podle § 37 odst. 7 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění zákona č. 23/2000 Sb., (dále jen „zákon o dráhách“), podle § 18b odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 304/1997 Sb., (dále jen „zákon o silniční dopravě“) a podle § 761, 763, 766, 768, 769, 770, 772, 773 a 879a občanského zákoníku:

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Vyhláška stanoví podmínky pro přepravu osob, zavazadel, věcí a živých zvířat ve veřejné drážní osobní dopravě a ve veřejné silniční osobní dopravě, včetně podmínek pro plnění jedné přepravní smlouvy více dopravci (dále jen „přepravní řád“).

§ 2

Výklad některých pojmů

Pro účely tohoto přepravního řádu se rozumí

- a) veřejnou drážní osobní dopravou činnost dopravce spočívající v pravidelné přepravě osob, zavazadel, věcí a živých zvířat vozidly na dráze celostátní, regionální, dráze tramvajové, trolejbusové, lanové, jakož i v metru a na jiné dráze speciální, která slouží k zabezpečení dopravní obslužnosti obce,
- b) veřejnou silniční osobní dopravou činnost dopravce spočívající v pravidelné přepravě osob, zavazadel, věcí a živých zvířat vozidly ve veřejné linkové dopravě včetně městské autobusové dopravy,
- c) městskou hromadnou dopravou činnost dopravce spočívající v pravidelné přepravě osob, ručních zavazadel, spoluzavazadel a živých zvířat vozidly veřejné drážní osobní dopravy a veřejné silniční osobní dopravy, je-li doprava uskutečňována pro poskytování obecných přepravních potřeb na území města, případně jeho příměstských oblastí,

- d) stanicí stanice i zastávka ve veřejné drážní osobní dopravě nebo zastávka ve veřejné silniční osobní dopravě a v městské hromadné dopravě,
- e) vozidlem ve veřejné drážní osobní dopravě drážní vozidlo určené pro přepravu osob a ve veřejné silniční osobní dopravě autobus,
- f) pravidelnou přepravou osob přeprava spojem podle předem zveřejněného jízdního řádu, tarifu, přepravního řádu a smluvních přepravních podmínek,
- g) smluvními přepravními podmínkami podmínky přepravy vyhlášené dopravcem (§ 49),
- h) osobními údaji jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození a adresa, uvedené v osobním dokladu cestujícího vydaném příslušným správním úřadem,
- i) zavazadlem snadno přenosná věc, kterou vzhledem k rozměrům a hmotnosti lze snadno umístit ve vozidle nebo bez obtíží naložit do vozidla a nemůže-li tato věc svou povahou poškodit nebo znečistit cestující nebo vozidlo,
- j) dodací lhůtou doba přepravy cestovního zavazadla ze stanice podací do stanice určení dohodnutým spojem včetně doby potřebné pro jeho přichystání k výdeji.

ČÁST DRUHÁ

PŘEPRAVA OSOB VE VEŘEJNÉ DRÁŽNÍ
A SILNIČNÍ OSOBNÍ DOPRAVĚ

HLAVA I

PŘEPRVNÍ SMLOUVA, JÍZDNÍ DOKLADY
A REZERVAČNÍ SLUŽBY

§ 3

Vznik a splnění přepravní smlouvy o přepravě osob

(1) Uzavřením přepravní smlouvy o přepravě osob (dále jen „přepravní smlouva“) vzniká mezi dopravcem a cestujícím na základě přepravního řádu, tarifu¹⁾ a vyhlášených smluvních přepravních podmínek závazkový právní vztah, jehož obsahem je zejména zá-

¹⁾ § 2 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách.
§ 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě.

vazek dopravce přepravit cestujícího ze stanice nástupní do stanice cílové spoji uvedenými v jízdním řádu řádně a včas a závazek cestujícího dodržovat přepravní řád a smluvní přepravní podmínky a zaplatit cenu za přepravu (dále jen „jízdné“) podle tarifu.

(2) Přepravní smlouva je uzavřena, jestliže cestující využije svého práva k přepravě z jízdního dokladu tím, že nastoupí do vozidla nebo vstoupí do označeného prostoru přístupného jen s platným jízdním dokladem (dále jen „nástup do vozidla“).

(3) Přepravní smlouva je též uzavřena, umožní-li dopravce cestujícímu nastoupení do vozidla bez jízdenky a jízdné cestující zaplatí bezodkladně po nástupu do vozidla.

(4) Přepravní smlouva je splněna řádným provedením přepravy ve smluveném rozsahu podle uzavřené přepravní smlouvy.

(5) Za splnění přepravní smlouvy se považuje rovněž provedení přepravy v jiném než ve smluveném rozsahu, došlo-li k oprávněnému vyloučení cestujícího z přepravy řidičem nebo průvodčím vozidla nebo osobou dopravce, která se prokáže kontrolním odznakem, nebo jinou osobou dopravce, která se prokáže průkazem dopravce s oprávněním dávat cestujícím pokyny a příkazy, (dále jen „pověřená osoba“).

§ 4

Jízdní doklad

(1) Cestující se pro účely kontroly uzavření přepravní smlouvy po dobu jejího plnění prokazuje platným jízdním dokladem, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Jízdním dokladem je

- a) jízdenka pro jednotlivou jízdu,
- b) jízdenka časová, opravňující k více jednotlivým jízdám po dobu její platnosti ve vymezeném rozsahu,
- c) průkaz, jehož držitel má podle zvláštního právního předpisu,²⁾ tarifu nebo smluvních přepravních podmínek právo na přepravu.

(3) V dopravcem stanovených spojích se cestující kromě jízdního dokladu uvedeného v odstavci 2 prokazuje též dokladem o zaplacení ceny

- a) ve vlacích na dráze celostátní a regionální
 1. příplatku za použití vlaku vyšší kvality,
 2. místenky,
 3. příplatku za lůžko nebo za lehátko,
- b) v autobusech kromě městské autobusové dopravy místenky.

§ 5

Náležitosti jízdního dokladu

(1) Jízdenka pro jednotlivou jízdu obsahuje

- a) obchodní jméno dopravce, který uzavírá přepravní smlouvu,
- b) nástupní a cílovou stanici nebo přepravní pásmo,
- c) výši jízdného, druh jízdného, případně výši slevy,
- d) údaj o platnosti,
- e) další údaje umožňující kontrolu platnosti a správnosti jejího použití, stanovené ve smluvních přepravních podmínkách.

(2) Jízdenka časová obsahuje náležitosti, které obsahuje jízdenka pro jednotlivou jízdu, a dále obsahuje údaje o druhu časové jízdenky a případně údaje označující jejího držitele.

(3) Jízdní doklad podle § 4 odst. 2 písm. c) obsahuje údaje stanovené zvláštním právním předpisem,²⁾ tarifem nebo smluvními přepravními podmínkami.

§ 6

Posuzování platnosti jízdních dokladů

(1) Jízdní doklad je neplatný, jestliže

- a) cestující nedodržel podmínky pro jeho použití stanovené přepravním řádem, tarifem nebo smluvními přepravními podmínkami,
- b) nejsou vyplněné předepsané údaje,
- c) je používán bez vyžadované fotografie,
- d) je poškozen tak, že z něj nejsou patrné údaje potřebné pro kontrolu správnosti jeho použití,
- e) údaje neodpovídají skutečnosti nebo byly neoprávněně pozměněny,
- f) je použit neoprávněnou osobou,
- g) uplynula doba jeho platnosti,
- h) nejde o originál.

(2) Jízdenka pro jednotlivou jízdu nebo jízdenka časová, kterou lze podle tarifu použít jen ve spojení s dokladem, na jehož základě byla vydána, je neplatná, jestliže se cestující tímto dokladem současně neprokáže.

(3) Neplatnou jízdenku pro jednotlivou jízdu nebo jízdenku časovou je pověřená osoba oprávněna odebrat v případech uvedených v odstavci 1 písm. c) až h); odebrání jízdenky cestujícímu písemně potvrdí. Jízdní doklad podle § 4 odst. 2 písm. c) nelze odebrat.

²⁾ § 86 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb. a zákona č. 360/1999 Sb.

§ 7

Placení jízdného, příplatků a místenek

(1) Cestující za jízdenku pro jednotlivou jízdu nebo za jízdenku časovou (dále jen „jízdenka“) platí jízdné podle tarifu, sjednané v souladu s cenovými předpisy.³⁾ Pro použití spojů označených v jízdním řádu cestující platí kromě jízdného i cenu příplatku nebo místenky (§ 4 odst. 3) ve výši podle tarifu.

(2) Dopravce zajišťuje prodej jízdenek před nástupem do vozidla. Nezakoupil-li dopravce prodej jízdenek před nástupem do vozidla, musí umožnit cestujícímu zakoupit si jízdenku po nástupu do vozidla za jízdné bez přírážky.⁴⁾ Dopravce v jízdním řádu zajistí označení stanic, případně linek nebo spojů, u kterých je umožněn nástup cestujících do vozidla bez jízdenky a zakoupení jízdenky bez přírážky⁴⁾ po nástupu do vozidla.

(3) Cestující platí jízdné před nástupem do vozidla a dopravce mu za zaplacené jízdné vydá jízdenku. Platí-li cestující jízdné po nástupu do vozidla, dopravce mu vydá jízdenku ve vozidle nebo zajistí, aby takto zaplacené jízdné bylo zaevidováno odbavovacím systémem.

(4) Cestující se při převzetí jízdenky přesvědčí, zda mu byla vydána podle jeho požadavků. Nesouhlasí-li jízdenka s požadovanými údaji, je cestující oprávněn jízdenku odmítnout.

(5) Nezakoupil-li si cestující jízdenku před nástupem do vozidla, přestože mu to dopravce umožnil, smí nastoupit do vozidla bez jízdenky, jestliže dopravce zajišťuje ve vozidle prodej jízdenek a cestující si zakoupí jízdenku po nástupu do vozidla bezodkladně. V takovémto případě cestující zaplatí jízdné s přírážkou.⁴⁾ Výši této přírážky stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách a uvede v tarifu. Dopravce ve smluvních přepravních podmínkách uvede linky nebo spoje, u kterých je možno po nástupu do vozidla zakoupit si jízdenku s přírážkou.⁴⁾

(6) Nezakoupil-li si cestující jízdenku podle odstavce 3 nebo podle odstavce 5 a je přepravován bez platné jízdenky, považuje se za cestujícího, který se z příčin na své straně neprokázal platným jízdním dokladem.⁵⁾

(7) Podrobnosti týkající se prodeje jízdenek, příplatků a místenek ve výdejních jízdenek ve stanicích

nebo v jiných zařízeních, kde je možno zakoupit si jízdenku předem, podmínek jejich vracení, druhu, formy, případně vzorů jízdenek, příplatků a místenek a způsobu označení jízdenky pro jednotlivou jízdu při samoobslužném způsobu odbavování cestujících, stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

§ 8

Právo na obsazení míst k sezení ve vozidle

(1) Cestující může ve vozidle obsadit jen jedno volné místo k sezení.

(2) Cestující s omezenou schopností pohybu a orientace⁶⁾ mají přednost při obsazení míst k sezení, která jsou ve vozidle vyhrazená a označená pro přepravu těchto osob.

(3) Místo, na které byla zakoupena místenka, může cestující bez místenky obsadit jen v případě, není-li nárokováno toto místo cestujícím s platnou místenkou a nejedná se přitom o spoj, do něhož si cestující musí zakoupit místenku.

§ 9

Poskytování rezervčních služeb pro přepravu ve vozidlech

(1) Dopravce v jízdním řádu zajistí označení spojů veřejné drážní osobní dopravy na dráze celostátní a regionální a spojů veřejné silniční osobní dopravy kromě městské autobusové dopravy, do nichž si cestující může nebo musí zakoupit předem místenku, a současně zveřejní podmínky jejího prodeje.

(2) Místenka obsahuje obchodní jméno dopravce, výši zaplacené ceny za místenku, označení spoje a rezervovaného místa ve vozidle a údaje umožňující kontrolu platnosti a správnosti jejího použití. Místenky nelze prodávat ve vozidle. Dopravce zajistí, aby místa k sezení, která rezervoval prodejem místenek, byla ve vozidle označena.

(3) Pro zajištění práva na místo k sezení vyhrazené pro cestujícího na vozíku pro invalidy nebo pro cestujícího s omezenou schopností pohybu a orientace je nutno tyto skutečnosti při koupi místenky ohlásit a nárok na tato místa prokázat; při koupi místenky na spoj veřejné silniční osobní dopravy je nutno z hlediska zajištění bezpečnosti přepravovaných cestujících dále ohlásit, zda jde o místo pro cestujícího mladšího

³⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění zákona č. 135/1994 Sb., zákona č. 151/1997 Sb. a zákona č. 29/2000 Sb.

⁴⁾ § 37 odst. 5 písm. c) zákona o dráhách.
§ 18a odst. 2 písm. c) zákona o silniční dopravě.

⁵⁾ § 37 odst. 5 písm. b) zákona o dráhách.
§ 18a odst. 2 písm. b) zákona o silniční dopravě.

⁶⁾ § 2 písm. b) vyhlášky č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

12 let, cestujícího s dětským kočárkem nebo o cestujícího se psem.

(4) Pro přepravu v lůžkových nebo v lehátkových vozech musí mít cestující kromě jízdenky též doklad o zaplacení ceny příplatku za lůžko nebo za lehátko použité vozové třídy a kategorie. Přeprava cestujících v lůžkových nebo v lehátkových vozech je povolena, jen prokáže-li se cestující dokladem o zaplacení ceny příplatku za lůžko nebo za lehátko.

(5) Příplatek za lůžko nebo za lehátko si cestující zakupuje před nástupem do vozidla v době stanovené ve smluvních přepravních podmínkách, nebo jsou-li místa volná, ve vlaku u průvodce lůžkového nebo lehátkového vozu.

(6) Cestující, který si zakoupil místenku nebo příplatek za lůžko nebo za lehátko, ztrácí nárok na rezervované místo, neobsadí-li je v době stanovené dopravcem ve smluvních přepravních podmínkách. V takovémto případě se cena zaplacená za místenku nebo cena příplatku za lůžko nebo za lehátko cestujícímu nevrací.

(7) Další podrobnosti týkající se podmínek obsazování míst rezervovaných místenkami, obsazování míst v lůžkových a lehátkových vozech a podmínek přepravy v těchto vozech stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

HLAVA II

PODMÍNKY PŘEPRAVY NĚKTERÝCH OSOB A VĚCÍ

§ 10

Přeprava dětí

(1) Děti do šesti let lze přepravovat jen s doprovodem osoby starší 10 let.

(2) Cestující s dítětem, které je podle tarifu přepravováno bezplatně, mohou společně zaujmout jen jedno místo k sezení, nejsou-li ostatní místa volná; lze-li podle tarifu bezplatně přepravovat dvě děti, mohou tyto děti společně zaujmout jen jedno místo k sezení.

(3) Na místech ve vozidlech vyhrazených a označených dopravcem pro přepravu cestujících s dětmi do 10 let se přepravují přednostně tito cestující. Jiný cestující, který takové místo obsadil, toto místo cestujícímu s dětmi na jeho požádání uvolní.

(4) Další podmínky pro přepravu dětí stanoví tarif a smluvní přepravní podmínky.

§ 11

Přeprava dětských kočárků a jízdních kol

(1) Cestující může vzít do vozidla dětský kočárek s dítětem, jestliže to technické provedení vozidla a jeho obsazenost dovolují, a to jako ruční zavazadlo nebo jako spoluzavazadlo podle smluvních přepravních podmínek dopravce.

(2) Dopravce na spojích základní dopravní obslužností⁷⁾ zajistí používání vozidel, která umožňují přepravu alespoň jednoho dětského kočárku s dítětem.

(3) Podmínky nástupu a výstupu cestujícího s dětským kočárkem s dítětem, umístění kočárku s dítětem ve vozidle a podrobnosti podmínek přepravy stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

(4) Dětský kočárek bez dítěte a jízdní kolo lze přepravovat jako spoluzavazadlo, jestliže to dopravce umožní ve smluvních přepravních podmínkách; jinak pro jejich přepravu platí ustanovení o přepravě cestovních zavazadel.

§ 12

Přeprava osob s omezenou schopností pohybu a orientace

(1) Cestující s omezenou schopností pohybu a orientace mají ve vozidle právo na místo k sezení na sedadlech pro ně vyhrazených a označených. Pokud není u těchto osob jejich právo na místo k sezení zřetelně patrné, prokazují svůj nárok příslušným průkazem. Jiný cestující, který takové místo obsadil, toto místo cestujícímu s omezenou schopností pohybu a orientace na jeho požádání uvolní.

(2) Dopravce vyhradí a označí v každém jednotlivém vozidle nejméně dvě místa k sezení pro cestující s omezenou schopností pohybu a orientace. V městské hromadné dopravě dopravce vyhradí a označí pro tyto účely nejméně šest míst k sezení v každém jednotlivém vozidle. Na dráze lanové s uzavřenými vozidly se místo k sezení pro cestující s omezenou schopností pohybu a orientace vyhrazuje a označuje alespoň v jednom vozidle.

(3) Cestujícímu s omezenou schopností pohybu a orientace musí být v městské hromadné dopravě umožněn nástup do vozidla i výstup z vozidla všemi dveřmi, které jsou označeny pro nástup nebo pro výstup cestujících.

(4) Na spoje, do nichž si lze zakoupit místenku, se místenky na místa vyhrazená pro cestující s omezenou schopností pohybu a orientace prodávají jen pro

⁷⁾ § 39b zákona o dráhách.
§ 19a zákona o silniční dopravě.

osoby, jejichž nárok na obsazení těchto míst se prokáže.

(5) Podrobnosti o podmínkách nástupu a výstupu cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

§ 13

Přeprava osob na vozíku pro invalidy

(1) Dopravce přepraví cestujícího na vozíku pro invalidy v bezbariérovém vozidle, nebo dovoluje-li to technické provedení vozidla a jeho obsazenost a je současně zajištěna pomoc při nástupu a výstupu cestujícího na vozíku pro invalidy do a z vozidla, též v jiném vozidle.

(2) Dopravce zajistí přepravu podle odstavce 1 na spojích, které jsou v jízdním řádu označeny též pro přepravu cestujících na vozíku pro invalidy.

(3) Je-li dopravce ve veřejné drážní osobní dopravě na dráze celostátní a dráze regionální požádán předem o zajištění přepravy cestujícího na vozíku pro invalidy, a to ve lhůtě stanovené ve smluvních přepravních podmínkách, cestujícího přepraví podle dohodnutých podmínek.

(4) Podrobnosti o podmínkách přepravy osoby na vozíku pro invalidy a o umístění vozíku pro invalidy ve vozidle stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

HLAVA III

VZTAHY MEZI DOPRAVCEM A CESTUJÍCÍM

§ 14

(1) Dopravce je povinen v zájmu řádné péče o cestující při poskytování přepravních služeb zajistit

- podávání informací o jízdních řádech, o tarifu a o vyhlášených přepravních podmínkách, a to na místech určených pro styk s cestujícími,
- zveřejňování alespoň podstatné části vyhlášených přepravních podmínek a tarifu pro daný spoj ve veřejné silniční osobní dopravě a v městské hromadné dopravě ve vozidle,
- prodej jízdenek ve stanici nebo na vybraných místech veřejnosti přístupných, a to po dobu poskytování přepravních služeb cestujícím ve veřejné osobní dopravě podle jízdního řádu, jestliže podle smluvních přepravních podmínek musí cestující mít jízdenku před nástupem do vozidla,
- oznamování o zpoždění spoje, a to ve vozidle a ve stanici, jsou-li vybaveny informačním zařízením pro cestující, je-li zpoždění 10 minut a více oproti jízdnímu řádu; to neplatí pro městskou hromadnou dopravu,

e) vydávání písemného potvrzení o omezení nebo zastavení dopravy, vynechání spoje nebo doby jeho zpoždění, jestliže o to cestující požádá, kromě městské hromadné dopravy; místa vydávání potvrzení stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách,

f) pořádek, čistotu a klid ve vozidle,

g) takové používání audiovizuální techniky cestujícím ve vozidle, které by nebylo na obtíž ostatním cestujícím,

h) oznamování názvu stanice nejpozději při zastavení vozidla ve stanici a v městské hromadné dopravě oznamování následující stanice nejpozději při odjezdu vozidla ze stanice; stanice v drážní dopravě na dráze celostátní a regionální a stanice v městské hromadné dopravě oznamuje jen v případě, že jsou vozidla vybavena technickým zařízením umožňujícím oznamování názvu stanic; na dráze lanové se názvy stanic neoznamují,

i) ve veřejné silniční osobní dopravě a v městské hromadné dopravě znovuzastavení každého třetího vozidla v úrovni označení stanice, stojí-li ve stanici současně více vozidel; znovuzastavení každého vozidla v úrovni označení stanice v případě, že ve stanici se nachází osoba na vozíku pro invalidy nebo osoba se slepeckou holí.

(2) Dopravce dále zajišťuje používání vozidel, která s ohledem na délku spoje nebo charakter nabízených přepravních služeb splňují požadavky na bezpečnou a pohodlnou přepravu cestujících.

§ 15

Porušením přepravních podmínek z hlediska bezpečnosti cestujícího, bezpečnosti jiných osob a ochrany zdraví, bezpečnosti a plynulosti veřejné osobní dopravy a z hlediska zajištění řádné, klidné a pohodlné přepravy je, jestliže cestující při přepravě

a) nemá zakoupenou jízdenku při nástupu do vozidla, přestože mu dopravce umožnil její koupi před nástupem do vozidla,

b) nemůže se prokázat platným jízdním dokladem, odmítne zaplatit jízdné a přírážku k jízdnému na místě,

c) odmítá uvolnit místo pro cestujícího s platnou místenkou na toto místo nebo odmítá uvolnit místo vyhrazené pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace těmto osobám nebo odmítá uvolnit místo vyhrazené pro cestujícího s dítětem do 10 let,

d) mluví za jízdy na osobu řídící vozidlo,

e) otevírá za jízdy dveře vozidla nebo zábranu proti vypadnutí,

f) vyhazuje z vozidla předměty nebo je nechá vyčnívat z vozidla,

- g) za jízdy vystupuje z vozidla nebo nastupuje do něj nebo se z něj vyklání,
- h) nastupuje do vozidla prohlášeného pověřenou osobou za obsazené,
- i) uvádí bezdůvodně v činnost návěstní zařízení ve vozidle,
- j) zdržuje se bezdůvodně v prostoru vyhrazeném pro osoby řídící nebo doprovázející vozidlo nebo v prostoru, který znemožňuje osobě řídící vozidlo bezpečný výhled z vozidla,
- k) brání použití provozních zařízení, výstupu, průchodu nebo nástupu do vozidla,
- l) kouří ve vozidle nebo v prostorách určených pro cestující, v nichž není kouření povoleno,
- m) chová se hlučně, reprodukuje hlučně hudbu nebo zpěv nebo používá hlasitě audiovizuální techniku nebo obtěžuje ostatní cestující jiným nevhodným chováním,
- n) znečišťuje ostatní cestující nebo vozidlo, jakož i prostory a zařízení pro cestující svým oděvem nebo svým jednáním,
- o) poškozuje vozidlo, jakož i prostory a zařízení pro cestující,
- p) odemyká nebo zamyká klíčem nebo jiným předmětem, který není součástí vozidla, dveře vozu nebo oddílu ve vlacích veřejné drážní osobní dopravy na dráze celostátní, regionální a na metru a dveře v tramvaji a autobusu,
- r) vzal s sebou do vozidla nebo podal k přepravě jako cestovní zavazadlo věc, která nesmí být obsahem zavazadla, nebo
- s) na dráze celostátní nebo na dráze regionální
 1. zaviní zpoždění vlaku,
 2. cestuje ve vlaku vyšší kvality a neprokáže se dokladem o zaplacení ceny příplatku za použití vlaku vyšší kvality,
 3. cestuje ve vyšší vozové třídě, pro niž nemá odpovídající jízdenku,
 4. cestuje bez místenky ve vlaku, v němž musí mít každý cestující místenku.

§ 16

(1) Cestující, který ve vozidle stojí, přidržuje se za jízdy zařízení vozidla k tomu určených.

(2) Cestující může do vozidla nastoupit nebo z něj vystoupit jen ve stanici, a není-li vozidlo v pohybu. Přednost mají vystupující cestující před nastupujícími. Jsou-li dveře ve vozidle označeny pro nástup a pro výstup, musí cestující pro nástup nebo výstup použít dveře podle jejich označení.

(3) Jedná-li se o stanici, kde vozidlo zastavuje jen na znamení, musí cestující, který chce nastoupit, dát včas osobě řídící vozidlo znamení zvednutím paže; cestující, který chce vystoupit, musí včas použít příslušné

signalizační zařízení nebo včas vyrozumět o svém úmyslu řidiče vozidla nebo doprovod vlaku.

(4) Zastaví-li vozidlo z provozních důvodů mimo stanici nebo ve stanici, kde podle jízdního řádu nezastavuje, smí cestující vystoupit, případně i nastoupit jen se souhlasem řidiče nebo jiné pověřené osoby dopravce.

(5) Do prostor určených pro veřejnost označených jako prostory přístupné jen na základě platného jízdního dokladu je možno vstupovat jen s tímto jízdním dokladem; na dráze celostátní a regionální též s jiným dokladem opravňujícím ke vstupu do těchto prostor. Každý, kdo se v těchto prostorách nachází, se na požádání pověřené osoby prokáže příslušným platným dokladem.

§ 17

(1) Zvuková a vizuální informační zařízení používaná ve veřejné osobní dopravě slouží přednostně k podávání přepravních informací pro cestující.

(2) Cestující mohou používat sdělovací, bezpečnostní a informační zařízení umístěná v prostorách určených pro cestující a ve vozidlech jen podle pokynů dopravce a v souladu s účelem použití těchto zařízení.

(3) Rozhlasového zařízení používaného ve stanicích pro informování cestujících může být použito na požádání cestujícího k podání rozhlasové zprávy soukromého charakteru za podmínek a za úhradu podle smluvních přepravních podmínek.

ČÁST TŘETÍ PŘEPRAVA ZAVAZADEL A ZÁSILEK VE VEŘEJNÉ DRÁŽNÍ A SILNIČNÍ OSOBNÍ DOPRAVĚ

HLAVA I OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 18

Způsob přepravy zavazadel

Zavazadla se přepravují společně s cestujícím ve vozidle a pod jeho dohledem jako ruční zavazadlo nebo jako spoluzavazadlo, nebo se přepravují odděleně od cestujícího jako cestovní zavazadlo.

§ 19

Zavazadlo a jeho obsah

(1) Zavazadlem nebo obsahem zavazadla nesmějí být věci, které svými vlastnostmi mohou způsobit poškození vozidla, jakož i újmu na životě a zdraví osob nebo na jejich majetku a věci neskladné, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Věc, která nesmí být zavazadlem nebo obsahem zavazadla, je zejména nabitá zbraň, věc výbušná, jedovatá, radioaktivní, těkavá a žíravá nebo věc, která může způsobit nákazu, nebo věc, kterou nelze umístit ve vozidle na místě určeném k umístění zavazadel, nebo věc o hmotnosti vyšší než 50 kg, není-li dále stanoveno jinak.

(3) Obsahem zavazadla, které si cestující bere do vozidla, může být přenosná ocelová láhev s kapalným topným plynem pro domácnost o celkovém obsahu nejvýše 10 kg, nádoba s topnou naftou o celkovém obsahu nejvýše 20 l a akumulátor naplněný elektrolýtem zajištěný proti zkratu a se zajištěnými odplynovacími otvory.

(4) Zavazadlo obsahující věci podle odstavce 3 nelze přepravovat v metru.

HLAVA II PODMÍNKY PŘEPRAVY ZAVAZADEL

§ 20

Ruční zavazadlo

(1) Jako ruční zavazadlo má cestující právo vzít s sebou do vozidla bezplatně snadno přenosné věci, které cestující má u sebe a lze je případně umístit ve vozidle na místo pod sedadlem nebo nad sedadlem cestujícího. Zajišťování bezpečné manipulace s tímto zavazadlem a dohled na ně přísluší cestujícímu.

(2) Podrobnosti pro přepravu ručních zavazadel, zejména rozměry, hmotnost, případně druhy přepravovaných věcí a jejich umístění ve vozidle, mohou stanovit smluvní přepravní podmínky.

§ 21

Spoluzavazadlo

(1) Jako spoluzavazadlo lze přepravovat věci, které svými rozměry přesahují rozměry ručního zavazadla a vyžadují umístění na zvlášť určeném místě dopravcem ve vozidle v prostoru pro cestující. Zajišťování bezpečné manipulace s tímto zavazadlem a dohled na ně přísluší cestujícímu.

(2) Pro přepravu spoluzavazadel se přepravní smlouva neuzavírá, cestující však za jejich přepravu platí cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy.³⁾

(3) Podrobnosti pro přepravu spoluzavazadel, zejména rozměry, hmotnost a druhy přepravovaných věcí, stanoví smluvní přepravní podmínky.

§ 22

Cestovní zavazadlo

(1) Cestovním zavazadlem je zavazadlo cestujícího, které se přijímá k přepravě na základě uzavřené samostatné přepravní smlouvy, a to po předložení jízdního dokladu cestujícího platného nejméně do stanice, do níž cestující požaduje cestovní zavazadlo přepravit. Cestovní zavazadlo se nepřepравuje v městské hromadné dopravě a na dráze lanové.

(2) Jako cestovní zavazadlo může cestující podat bez zvláštních opatření k přepravě zavazadlo, které se může skládat nejvíce ze tří kusů a hmotnost jednoho kusu nesmí převyšovat 15 kg. Zvláštní opatření umožňující přepravovat cestovní zavazadlo o vyšší hmotnosti nebo větším počtu kusů mohou stanovit smluvní přepravní podmínky.

(3) Dopravce na dráze celostátní a na dráze regionální může ve smluvních přepravních podmínkách stanovit, že přijímá k přepravě jako cestovní zavazadlo také živá zvířata nebo osobní automobil.⁸⁾

(4) Dopravce zajistí v jízdním řádu zveřejnění stanoveného rozsahu přepravy cestovních zavazadel. Neuskutečňuje-li dopravce přepravu cestovních zavazadel všemi spoji jedoucými podle jízdního řádu, označí v jízdním řádu spoje, kterými se cestovní zavazadla přepravují.

§ 23

Živá zvířata

(1) Živá zvířata lze přepravovat za podmínek stanovených pro zavazadla, pokud tomu nebrání zvláštní právní předpisy⁹⁾ a není-li tímto přepravním řádem stanoveno jinak. Živá zvířata jako ruční zavazadlo nebo spoluzavazadlo lze přepravovat jen pod dohledem cestujícího, a jsou-li splněny podmínky zajišťující, aby živá zvířata nepoškodila nebo neznečistila cestující nebo vozidlo, neohrozila bezpečnost a zdraví osob a nebyla ostatním cestujícím při přepravě na obtíž. Ze živých zvířat může cestující vzít s sebou do vozidla jen drobná domácí a jiná malá zvířata, jsou-li zcela uzavřena ve snadno přenosných klecích, koších nebo jiných vhodných schránách s nepropustným dnem, není-li tímto přepravním řádem stanoveno jinak.

(2) Pro přepravu schrán se zvířaty ve vozidle, nesplňuje-li schránka podmínky pro přepravu ručního zavazadla, platí ustanovení o přepravě spoluzavazadla.

(3) Beze schránky mohou cestující vzít s sebou do

⁸⁾ § 4 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 102/1995 Sb., o schvalování technické způsobilosti a technických podmínkách provozu silničních vozidel na pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky č. 299/1996 Sb., vyhlášky č. 4/1998 Sb. a vyhlášky č. 244/1999 Sb.

⁹⁾ Například zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

vozidla psa, který má bezpečný náhubek, je držen na vodítku nakrátko a nesmí být přepravován na sedadle. Za takto přepravovaného psa se platí přepravné podle tarifu.

(4) Dopravce může ve smluvních přepravních podmínkách přepravu zvířat na některých spojích omezit nebo vyloučit nebo omezit počet psů na vodítku současně přepravovaných ve vozidle a pověřená osoba může přepravu psa beze schrány odmítnout z důvodu obsazenosti vozidla a zajištění bezpečnosti cestujících.

(5) Vodícího psa doprovázejícího nevidomou osobu, jakož i služebního psa¹⁰⁾ nelze z přepravy vyloučit ani jeho přepravu odmítnout.

HLAVA III

PŘEPRAVA CESTOVNÍCH ZAVAZADEL

§ 24

Přepravní smlouva a přepravní doklad

(1) Přepravní smlouva o přepravě cestovního zavazadla je uzavřena přijetím cestovního zavazadla dopravcem k přepravě a vydáním přepravního dokladu o přijetí cestovního zavazadla k přepravě cestujícím (dále jen „zavazadlový lístek“).

(2) Zavazadlový lístek obsahuje

- a) obchodní jméno dopravce, který uzavírá přepravní smlouvu,
- b) název stanice podací a stanice určení,
- c) počet kusů a hmotnost; u přepravovaného automobilu také jeho státní poznávací značku, typ a rok výroby,
- d) druh obalu nebo název přepravované věci,
- e) spoj dohodnutý pro přepravu,
- f) časový údaj o přijetí k přepravě,
- g) výši zaplaceného dovozného a případně cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy³⁾ za služby s přepravou souvisejícími.

(3) Další náležitosti zavazadlového lístku může stanovit dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

(4) Uzavření přepravní smlouvy o přepravě cestovního zavazadla se prokazuje zavazadlovým lístkem vydaným dopravcem cestujícím po zaplacení přepravného. Cestující se při převzetí zavazadlového lístku přesvědčí, zda byl vyhotoven podle jeho údajů.

Podej cestovního zavazadla

§ 25

(1) Cestovní zavazadlo ve veřejné drážní osobní dopravě na dráze celostátní a dráze regionální se podává k přepravě ve stanici nebo přímo ve vozidle spoje, není-li ve stanici zavazadlová výpravná zřízení nebo je uzavřena. Cestovní zavazadlo v silniční osobní dopravě se podává k přepravě přímo ve vozidle spoje.

(2) Cestovní zavazadlo, vyžaduje-li to jeho povaha, musí být baleno tak, aby jeho obsah byl chráněn před ztrátou nebo poškozením, aby nemohlo způsobit škodu osobám, poškodit vozidla, jiná zařízení, jakož i ostatní cestovní zavazadla nebo jiné předměty. Dopravce může v zavazadlovém lístku poznamenat stav cestovního zavazadla nebo stav jeho obalu. Tento údaj musí být cestujícím potvrzen podpisem; odmítne-li cestující tento údaj potvrdit, je dopravce oprávněn odmítnout přijetí cestovního zavazadla k přepravě.

(3) Cestovní zavazadlo musí být cestujícím trvanlivě a zřetelně na dobře viditelném místě označeno

- a) jménem, příjmením a adresou cestujícího,
- b) názvem stanice určení.

(4) Smluvní přepravní podmínky mohou pro výpočet dovozného stanovit jednotkové hmotnosti některých druhů cestovních zavazadel.

(5) Cestující může při podeji cestovního zavazadla uvést cenu zavazadla. Tato cena se považuje za prokázanou cenu cestovního zavazadla pro případ poškození nebo ztráty cestovního zavazadla v době trvání přepravní smlouvy. Údaj o ceně cestovního zavazadla se zapisuje do zavazadlového lístku jen tehdy, zaplatí-li cestující za uvedení ceny zavazadla smluvní poplatek stanovený ve smluvních přepravních podmínkách. Smluvní přepravní podmínky mohou stanovit horní hranici ceny cestovního zavazadla, do které se přijímají cestovní zavazadla k přepravě.

§ 26

(1) Dopravce není povinen uzavřít přepravní smlouvu o přepravě cestovního zavazadla, má-li věrohodný důvod se domnívat, že obsahem cestovního zavazadla jsou věci, které jeho obsahem nesmějí být (§ 19), pokud cestující neprokáže opak.

(2) Zjistí-li dopravce v průběhu přepravy, že cestovní zavazadlo obsahuje věci, které nesmějí být obsahem zavazadla, vyloučí cestovní zavazadlo z další přepravy a uloží je v nejbližší vhodné stanici. O této

¹⁰⁾ Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 163/1993 Sb., zákona č. 326/1993 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 186/1997 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 138/1999 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 325/1999 Sb., zákona č. 326/1999 Sb. a zákona č. 329/1999 Sb.

skutečnosti vyzoomí dopravce cestujícího při žádosti o výdej cestovního zavazadla.

§ 27

(1) Živá zvířata se jako cestovní zavazadlo přepravují výhradně v uzavřených schránkách s nepropustným dnem. Na přepravu živých zvířat se vztahují zvláštní právní předpisy.⁹⁾ Cestující, který podává živé zvíře k přepravě jako cestovní zavazadlo, proto učiní opatření, aby k přepravě byla podána jen zvířata v dobrém zdravotním stavu a schránka zajišťovala vyhovující životní podmínky, aby nedocházelo k utrpení zvířete zejména působením nepřírodných podnětů vyvolávajících strach, zranění nebo jeho uhynutí.

(2) Schránka se živými zvířaty musí být označena příslušným symbolem přepravy živých zvířat a musí být zabezpečena tak, aby se během přepravy nepřevrátila a byla ve svislé poloze dnem dolů. Podle předpokládané doby přepravy musí cestující, který podává schránku se živými zvířaty k přepravě, zajistit ve schránce také odpovídající množství krmiva a pitné vody. Zvířata nesmí být vystavena při přepravě nepřírodným otřesům nebo působení nepříznivých povětrnostních podmínek.

§ 28

Věci podléhající rychlé zkáze, za něž se považují věci, které se rychle kazí vlivem tepla nebo chladu, (dále jen „snadno zkazitelné věci“) se jako cestovní zavazadlo přepravují výhradně v přepravních obalech odpovídajících povaze přepravované věci, aby nemohlo dojít k poškození, ke změně povahy, k úbytku nebo jinému znehodnocení přepravované věci.

§ 29

(1) Osobní automobil se jako cestovní zavazadlo přepravuje na dráze celostátní a dráze regionální za podmínek pro přepravu cestovního zavazadla a dále musí být

- a) opatřen státní poznávací značkou a v technickém stavu umožňujícím jeho naložení a vyložení vlastním pohonem,
- b) podle pokynu dopravce ve stanici podací naložen a umístěn cestujícím na určené drážní vozidlo a ve stanici určení cestujícím vyložen,
- c) při přepravě na drážním vozidle uzamčen a zadržován a nesmí být v něm přepravovány osoby ani ponechána živá zvířata nebo zavazadla,
- d) při uzavírání přepravní smlouvy předloženo osvědčení o technickém průkazu automobilu.

(2) Naložený osobní automobil na určeném drážním vozidle zajistí dopravce proti samovolnému pohybu speciálním zařízením, které je součástí drážního vozidla.

(3) Cestující smí po uzavření přepravní smlouvy do osobního automobilu naloženého na drážním vozidle vstupovat jen na vyzvání dopravce nebo s jeho souhlasem.

(4) Přepravní smlouva o přepravě osobního automobilu jako cestovního zavazadla je uzavřena, jestliže dopravce vydal zavazadlový lístek a potvrdil v něm, že osobní automobil podle údajů v zavazadlovém lístku byl naložen na určené drážní vozidlo. Zavazadlový lístek může být součástí jízdenky cestujícího.

(5) Podrobnosti podmínek přepravy osobních automobilů jako cestovního zavazadla stanoví smluvní přepravní podmínky.

§ 30

Placení přepravného

(1) Při přijetí cestovního zavazadla k přepravě se platí přepravné, které je tvořeno dovozným a případnou cenou sjednanou v souladu s cenovými předpisy³⁾ za služby s přepravou souvisejícími a poskytovanými dopravcem podle smluvních přepravních podmínek. Cena za služby s přepravou související, které se poskytují na přepravní cestě nebo ve stanici určení, se platí při výdeji cestovního zavazadla.

(2) Dopravce vydá cestujícímu doklad o zaplacení dovozného za přepravu cestovního zavazadla a případné ceny za služby s přepravou souvisejícími.

§ 31

Změna přepravní smlouvy

(1) Přepravní smlouvu o přepravě cestovního zavazadla na návrh cestujícího dopravce změní, požaduje-li cestující cestovní zavazadlo

- a) zadržet na cestě, je-li cestovní zavazadlo dostupné v místě, kde cestující o změnu žádá,
- b) vydat v jiné stanici než ve stanici určení uvedené v zavazadlovém lístku.

(2) Cestující může od přepravní smlouvy odstoupit, jestliže cestovní zavazadlo neopustilo stanici podací.

(3) Ve smluvních přepravních podmínkách může dopravce stanovit i jiné způsoby disponování s cestovním zavazadlem, zejména možnost vrátit cestovní zavazadlo zpět do stanice podací a případně další podrobnosti pro přepravu cestovních zavazadel.

§ 32

Dodací lhůta

(1) Dopravce zajišťuje, aby cestovní zavazadlo bylo do stanice určení přepraveno dohodnutým spojem, který dopravce uvede v zavazadlovém lístku při jeho podeji. Použije-li dopravce k přepravě cestovního zavazadla jiný než dohodnutý spoj, dbá, aby cestovní

zavazadlo bylo přepraveno do stanice určení nejpozději ve stejnou dobu jako u dohodnutého spoje.

(2) Dodací lhůta pro přepravu cestovního zavazadla je zachována, jestliže cestovní zavazadlo podané k přepravě bylo ve stanici určení dopravcem přichystáno k výdeji bezprostředně po skutečném příjezdu dohodnutého spoje, nejpozději však do 30 minut po jeho příjezdu.

§ 33

Výdej cestovního zavazadla

(1) Cestovní zavazadlo na dráze celostátní a regionální si cestující vyzvedne nejpozději do 24. hodiny dne následujícího po dni, ve kterém dohodnutý spoj pro přepravu cestovního zavazadla měl podle jízdního řádu dojet do stanice určení. Cestovní zavazadlo ve veřejné silniční osobní dopravě si cestující vyzvedne bezprostředně po příjezdu dohodnutého spoje do stanice určení.

(2) Dopravce vydá cestovní zavazadlo cestujícím nebo jiné osobě po předložení zavazadlového lístku a po zaplacení případných poplatků váznoucích na cestovním zavazadle. Předložený zavazadlový lístek zůstává dopravci.

(3) Není-li zavazadlový lístek předložen, vydá dopravce cestovní zavazadlo jen tehdy, prokáže-li osoba žádající výdej cestovního zavazadla osobní údaje a hodnověrně svůj vztah k zavazadlu a písemně potvrdí převzetí zavazadla. Dopravce může ve smluvních přepravních podmínkách podmínit vydání cestovního zavazadla bez předložení zavazadlového lístku těž složením částky ve výši prokázané ceny cestovního zavazadla jako zálohy na cestovní zavazadlo. Zálohu dopravce vrátí po uplynutí doby 3 měsíců ode dne složení, pokud v této době neprokáže právo na vydání cestovního zavazadla jiná osoba.

(4) Nebylo-li cestujícím zavazadlo po uplynutí dodací lhůty na jeho žádost vydáno, dopravce mu na požádání v zavazadlovém lístku vyznačí den a hodinu, kdy požádal o výdej cestovního zavazadla.

§ 34

Nevyzvednuté cestovní zavazadlo

(1) Cestovní zavazadlo, které si cestující nevyzvedne v době stanovené pro výdej cestovního zavazadla (§ 33 odst. 1), je neodebraným cestovním zavazadlem a dopravce je skladuje za smluvní úhradu.

(2) Po deseti dnech od uplynutí doby stanovené pro výdej cestovního zavazadla dopravce písemně vy-

zve cestujícího k vyzvednutí neodebraného cestovního zavazadla. Jestliže v době do 30 dnů po vyzvání cestující zavazadlo neodebere, považuje se neodebrané cestovní zavazadlo za nevyzvednutou věc podle § 773 občanského zákoníku. Nepodaří-li se nevyzvednutou věc prodat, považuje se věc, kromě živých zvířat, za odpad podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

(3) Jsou-li obsahem neodebraného cestovního zavazadla snadno zkazitelné věci nebo živá zvířata, skladuje se cestovní zavazadlo po dobu 48 hodin od uplynutí doby stanovené pro výdej cestovního zavazadla.

(4) Po uplynutí doby podle odstavce 3 se neodebrané cestovní zavazadlo se snadno zkazitelnými věcmi považuje za odpad podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

(5) Po uplynutí doby podle odstavce 3, je-li obsahem neodebraného cestovního zavazadla živé zvíře, je dopravce oprávněn podle § 773 občanského zákoníku živé zvíře prodat. Do doby prodeje je dopravce povinen podle zvláštního právního předpisu¹²⁾ o zvíře pečovat.

(6) O zacházení s nevyzvednutým cestovním zavazadlem sepiše dopravce zápis.

§ 35

Ztráta přepravovaného cestovního zavazadla

(1) Cestovní zavazadlo se považuje za ztracené, nemohlo-li být cestujícím vydáno nebo přichystáno k výdeji do 15 dnů od uplynutí dodací lhůty a obsahuje-li cestovní zavazadlo snadno zkazitelné věci nebo živá zvířata, do 48 hodin ode dne, ve kterém spoj, jímž mělo být zavazadlo přepraveno, dojel do stanice určení.

(2) Nalezne-li se cestovní zavazadlo, které bylo považováno za ztracené, dopravce o tom vyrozumí cestujícího.

(3) Do 30 dnů po vyrozumění podle odstavce 2 může cestující požádat, aby mu bylo cestovní zavazadlo vydáno v některé stanici na přepravní cestě. V tomto případě cestující vrátí přijatou náhradu škody kromě vyplacené částky za překročení dodací lhůty.

(4) Nepožádá-li cestující o výdej nalezeného cestovního zavazadla v době podle odstavce 3, považuje se takové cestovní zavazadlo za nevyzvednutou věc podle § 773 občanského zákoníku.

(5) Nepodaří-li se nevyzvednutou věc podle odstavce 4 prodat, považuje se věc za odpad podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

¹¹⁾ Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 352/1999 Sb. a zákona č. 37/2000 Sb.

¹²⁾ Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb. a zákona č. 30/1998 Sb.

(6) O zacházení s nalezeným cestovním zavazadlem sepíše dopravce zápis.

HLAVA IV PŘEPRAVA ZÁSILEK

36

Podmínky přepravy

(1) Ve veřejné drážní osobní dopravě na dráze celostátní, na dráze regionální a na dráze lanové a ve veřejné silniční osobní dopravě kromě městské autobusové dopravy může dopravce ve smluvních přepravních podmínkách stanovit, že přijímá k přepravě zásilky, které naplňují znaky cestovních zavazadel, ale s nimiž se osoby podávající je k přepravě současně nepřeppravují (dále jen „zásilky“). Zásilky lze přijmout k přepravě jen ve stanicích nebo přímo ve spojích označených v jízdním řádu, není-li tím omezena přeprava cestujících a jejich zavazadel ani ohrožena bezpečnost cestujících.

(2) Přepravní smlouva o přepravě zásilky je uzavřena přijetím zásilky dopravcem k přepravě a vydáním přepravního dokladu o přijetí zásilky k přepravě (dále jen „přepravenka“).

(3) Přepravenka obsahuje

- a) obchodní jméno dopravce, který uzavírá přepravní smlouvu,
- b) jméno, příjmení a adresu odesílatele a příjemce zásilky nebo obchodní jméno odesílatele a příjemce zásilky a vyznamovací adresu příjemce zásilky,
- c) stanici určení,
- d) spoj dohodnutý pro přepravu,
- e) počet kusů, druh obalu nebo věc a případně údaj o zvláštní povaze zásilky,
- f) časový údaj o přijetí zásilky k přepravě,
- g) výši zaplaceného dovozného.

(4) Počet dílů, z nichž přepravenka sestává, manipulaci s jednotlivými díly a případně další náležitosti přepravenky stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

(5) Uzavření přepravní smlouvy o přepravě zásilky se prokazuje přepravenkou vydanou dopravcem odesílateli zásilky po zaplacení dovozného.

(6) Odesílatel zajistí převzetí zásilky ve stanici určení nebo přímo u vozidla spoje, a to bezprostředně po jeho příjezdu. Dopravce vydá zásilku ve stanici určení osobě, která se o ni přihlásí a prokáže své osobní údaje. Zásilka je řádně vydána, jestliže dopravce uvedl na přepravence osobní údaje přejímající osoby a přejímající osoba potvrdila na přepravence příjem zásilky.

(7) V ostatním platí pro přepravu zásilek přimě-

řeně ustanovení o přepravě cestovních zavazadel, kromě ustanovení § 23, 24, 25, 27, 29, 31 a 33.

ČÁST ČTVRTÁ PRÁVA Z PŘEPRAVNÍ SMLOUVY

HLAVA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 37

(1) Skutečnosti, které mohou zakládat uplatnění práva z přepravní smlouvy o přepravě osob, se prokazují potvrzením dopravce, případně jiným vhodným způsobem. Způsob a místo potvrzování těchto skutečností stanoví smluvní přepravní podmínky.

(2) Skutečnosti, které mohou zakládat uplatnění práva z přepravní smlouvy o přepravě cestovních zavazadel, se prokazují zápisem sepsaným dopravcem.

(3) Při úplné nebo částečné ztrátě nebo poškození cestovního zavazadla, nebo nastaly-li okolnosti tomu nasvědčující, sepíše o tom dopravce bez zbytečného odkladu zápis, a to nejpozději při výdeji cestovního zavazadla nebo v době, kdy mělo být vydáno.

(4) Zjistí-li cestující při výdeji cestovního zavazadla zjevnou porušenost nebo neúplnost cestovního zavazadla nebo okolnosti tomu nasvědčující, požádá dopravce nejpozději při výdeji cestovního zavazadla o zjištění jeho stavu a o sepsání zápisu.

(5) V zápisu dopravce uvede zjištěný stav cestovního zavazadla, jeho hmotnost, a pokud je to možné, rozsah škody, její příčinu a dobu, kdy vznikla. Stejnopis tohoto zápisu vydá bezplatně cestujícímu.

§ 38

(1) K uplatňování práv vůči dopravci je oprávněn ten, kdo předloží originál jízdenky nebo zavazadlového lístku; zní-li jízdenka na držitele, je oprávněným držitel.

(2) Práva z přepravní smlouvy o přepravě osob uplatňuje oprávněný u dopravce, u něhož skutečnost zakládající uplatnění práva z přepravní smlouvy o přepravě osob nastala, a to v místech k tomu dopravcem určených ve smluvních přepravních podmínkách.

(3) Právo z přepravní smlouvy o přepravě cestovních zavazadel uplatňuje oprávněný u dopravce, který cestovní zavazadlo vydal nebo měl vydat, a to v místech k tomu dopravcem určených ve smluvních přepravních podmínkách.

(4) Práva z přepravní smlouvy se uplatňují písemnou žádostí s uvedením důvodů a výše požadované náhrady. Jde-li o vrácení jízdného nebo jiných částek z přepravy cestujících, může být žádost podána i ústně.

§ 39

(1) Právo z přepravní smlouvy musí být u dopravce oprávněným uplatněno bez zbytečného odkladu nejpozději ve lhůtě šesti měsíců stanovené v § 771 občanského zákoníku, a to ode dne nastoupení jízdy nebo ode dne, kdy jízda měla být nastoupena, jde-li o vrácení jízdného; nebo ve lhůtě šesti měsíců stanovené v § 771 občanského zákoníku ode dne vydání cestovního zavazadla příjemci nebo ode dne vzniku přepravní smlouvy, jestliže k vydání cestovního zavazadla nedošlo, jde-li o náhradu škody vzniklé na přepravovaném cestovním zavazadle. Není-li právo z přepravní smlouvy uplatněno v uvedené lhůtě, zaniká.

(2) Uplatněná práva z přepravy vyřídí dopravce nejpozději do třech měsíců ode dne doručení podané žádosti.

HLAVA II

PRÁVA Z PŘEPRAVNÍ SMLOUVY
O PŘEPRAVĚ OSOB

§ 40

(1) Cestující ve veřejné drážní a silniční osobní dopravě má právo

- a) při neprovedení přepravy z důvodů na straně dopravce na vrácení jízdného,
- b) jestliže z důvodů na straně dopravce dojde zpožděním spoje, který cestující použil pro přepravu, ke ztrátě přípoje v rámci jedné přepravní smlouvy nebo nebyla-li dokončena započatá přeprava cestujícího spojem, jímž jízdu nastoupil, na
 1. další přepravu do cílové stanice nejbližším vhodným spojem příslušného dopravce nebo použití náhradní autobusové dopravy provozované přechodně za omezenou nebo zastavenou drážní dopravu, nebo
 2. bezplatnou přepravu do nástupní stanice nejbližším vhodným spojem příslušného dopravce; cestující s jízdenkou pro jednotlivou jízdu má v tomto případě také právo na vrácení zaplaceného jízdného, nebo
 3. vrácení jízdného za neprojetý úsek cesty, vzdal-li se cestující s jízdenkou pro jednotlivou jízdu další jízdy a dopravce tuto skutečnost potvrdil,
- c) v případě, že spoj, který hodlal pro přepravu použít, má z nástupní stanice cestujícího zpoždění 60 minut a více a cestující s platnou jízdenkou pro jednotlivou jízdu se proto vzdal jízdy, na vrácení jízdného.

(2) Cestující na dráze celostátní a dráze regionální s platnou jízdenkou pro jednotlivou jízdu má dále právo na

- a) vrácení rozdílu jízdného, jestliže byl přepraven

z důvodů na straně dopravce v nižší vozové třídě, než na kterou měl zakoupenou jízdenku,

- b) vrácení jízdného, jestliže se cestující s jízdenkou pro vyšší vozovou třídu vzdá jízdy, protože mu nebylo přiděleno místo ve vozové třídě, na niž měl zakoupenou jízdenku,
- c) vrácení příplatku za vlak vyšší kvality, jestliže z důvodů na straně dopravce nebyl tímto vlakem přepraven nebo je-li zpoždění tohoto vlaku 60 minut a více v cílové stanici nebo ve stanici, kde se cestující z důvodu tohoto zpoždění vzdal další jízdy.

(3) Cestující s platnou místenkou nebo dokladem o zaplacení ceny příplatku za lůžko nebo za lehátko, kterému z důvodů na straně dopravce nebylo přiděleno místo ve spoji uvedeném na těchto dokladech, má právo na vrácení zaplacené ceny za místenku nebo ceny příplatku za lůžko nebo za lehátko; v takovémto případě má cestující dále právo na zaplacení částky dopravcem ve výši pětinasobku ceny místenky.

(4) Cestující s platným dokladem o zaplacení ceny příplatku za lůžko, který byl z důvodů na straně dopravce přepraven v lehátkovém vozu, má právo na vrácení rozdílu ceny mezi zaplaceným příplatkem za lůžko a příplatkem za použité lehátko.

§ 41

(1) Nenastoupí-li cestující s platnou jízdenkou pro jednotlivou jízdu cestu z důvodů na své straně, má právo na vrácení zaplaceného jízdného, jestliže nepoužitou jízdenku dopravci vrátí

- a) jde-li o veřejnou drážní osobní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální, nejpozději v den na ní uvedený jako den nástupu jízdy nebo potvrdil-li dopravce nejpozději v tento den nevyužití jízdenky, a při částečném nevyužití jízdenky pro jednotlivou jízdu má v takovémto případě právo na vrácení jízdného za neprojetý úsek cesty; při samoobslužném způsobu odbavení se jízdné nevrací,
- b) před odjezdem spoje, na který byla jízdenka vydána, ve lhůtě stanovené dopravcem ve smluvních přepravních podmínkách, jde-li o veřejnou silniční osobní dopravu kromě městské autobusové dopravy.

(2) Nevyužije-li cestující zaplacené místo v lůžkovém nebo lehátkovém voze z důvodů na své straně a doklad o zaplacení ceny příplatku za lůžko nebo za lehátko dopravci vrátí před odjezdem spoje, na který byl příplatek zakoupen, ve lhůtě stanovené dopravcem ve smluvních přepravních podmínkách, má právo na vrácení ceny příplatku za lůžko nebo za lehátko.

(3) Ve smluvních přepravních podmínkách může dopravce stanovit vyšší nákladů, které při vrácení jízdného, zaplacené ceny příplatku za lůžko nebo za le-

hátko odečte. Z vráceného jízdného je vyloučena cena za místenku.

§ 42

(1) V městské hromadné dopravě se jízdné za jednotlivou jízdu nevrací.

(2) Za nevyužitou nebo částečně nevyužitou časovou jízdenku se jízdné nevrací, nestanoví-li dopravce ve smluvních přepravních podmínkách jinak.

(3) Za ztracenou nebo poškozenou jízdenku dopravce náhradní jízdenku bezplatně neposkytuje, pokud ztrátu nebo poškození nezpůsobil sám.

(4) Jestliže ve veřejné dráží a silniční osobní dopravě nebyl cestující přepraven včas, nemá právo na náhradu škody.

(5) Cestující, který byl vyloučen z přepravy pověřenou osobou, nemá právo na vrácení zaplaceného jízdného ani na vrácení zaplacené ceny místenky nebo příplatku za vlak vyšší kvality nebo příplatku za lůžko nebo za lehátko.

HLAVA III

PRÁVA Z PŘEPRAVNÍ SMLOUVY O PŘEPRAVĚ CESTOVNÍCH ZAVAZADEL

§ 43

Vyloučení odpovědnosti dopravce za škodu na cestovním zavazadle a za jeho opožděný výdej

Doprovce neodpovídá za škodu na přepravovaném cestovním zavazadle, pokud ztráta, poškození nebo opožděný výdej cestovního zavazadla byly způsobeny za těchto podmínek:

- a) obal neodpovídá povaze přepravované věci,
- b) obsahem cestovního zavazadla jsou věci, které nesmí být obsahem zavazadla (§ 19), živá zvířata a snadno zkazitelné věci, jestliže obsah zavazadla nebyl pravdivě deklarován a k poškození došlo přirozenou povahou věci,
- c) nastaly okolnosti, jimiž jsou živelní pohromy nebo neodvratitelná jednání třetích osob, které dopravce nemohl odvrátit ani při vynaložení veškerého úsilí,
- d) jednáním cestujícího, které má za následek poškození nebo ztrátu jeho přepravovaného zavazadla.

Náhrada škody

§ 44

(1) Při úplné ztrátě cestovního zavazadla má oprávněný právo na vrácení zaplaceného přepravného za zavazadlo a na náhradu prokázané ceny ztraceného zavazadla, kterou mělo v době jeho podání k přepravě.

(2) Při částečné ztrátě cestovního zavazadla se po-

skytuje náhrada podle odstavce 1 odpovídající ztracené části zavazadla.

(3) Neprokáže-li oprávněný cenu ztraceného cestovního zavazadla nebo jeho části, přísluší mu náhrada ve výši 100 Kč za každý i jen započatý chybějící kilogram hmotnosti cestovního zavazadla, nejvýše však 1 500 Kč.

(4) Při ztrátě automobilu podaného k přepravě jako cestovní zavazadlo přísluší oprávněnému náhrada prokázané škody podle zůstatkové hodnoty automobilu.

(5) Při poškození cestovního zavazadla má oprávněný právo na náhradu škody, která odpovídá škodě vzniklé na cestovním zavazadle, nejvýše však do výše náhrady stanovené při ztrátě cestovního zavazadla.

(6) Za nedodržení dodací lhůty pro přepravu cestovního zavazadla (§ 32) dopravce zaplatí oprávněnému na jeho žádost částku ve výši jedné desetiny dovozného za každý i jen započatý den následující po dni, ve kterém mělo být zavazadlo přichystáno k výdeji, nejvýše však polovinu dovozného.

(7) Prokáže-li oprávněný, že nedodržením dodací lhůty pro přepravu cestovního zavazadla utrpěl jinou škodu, vyplatí mu dopravce na jeho žádost namísto částky podle odstavce 6 náhradu prokázané škody, nejvýše však do výše zaplaceného dovozného.

(8) Pokud je součet náhrad při nedodržení dodací lhůty, částečné ztrátě a poškození cestovního zavazadla vyšší než náhrada škody při úplné ztrátě cestovního zavazadla, poskytne se oprávněnému náhrada škody jako při úplné ztrátě cestovního zavazadla.

§ 45

(1) Odstoupí-li cestující od přepravní smlouvy o přepravě cestovního zavazadla ve stanici podací dříve, než bylo cestovní zavazadlo odesláno, vrátí mu dopravce na jeho žádost zaplacené dovozné po odečtení částky za každé cestovní zavazadlo, jejíž výši stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách. Jestliže cestující odstoupí od přepravní smlouvy z důvodu zpoždění spoje nebo jeho odřeknutí, částka se neodečte.

(2) Vydá-li dopravce cestovní zavazadlo v některé stanici na cestě na žádost cestujícího z důvodů, které nezapříčinil dopravce, dovozné se nevrací.

ČÁST PÁTÁ

PODMÍNKY PLNĚNÍ PŘEPRAVNÍ SMLOUVY VÍCE DOPRAVCI

§ 46

(1) V oblastech, kde se dopravní obslužnost usku-

tečňuje v rámci integrované dopravy,¹³⁾ musí být na základě smlouvy mezi všemi zúčastněnými dopravci vydávány jednotné jízdní doklady platné pro všechny zúčastněné dopravce nebo musí být navzájem uznávány jízdní doklady jednotlivých dopravců. Obsahem smlouvy jsou též podmínky přepravy ručních zavazadel a spoluzavazadel.

(2) Jízdenka zakoupená u jednoho dopravce na dráze celostátní nebo regionální platí po celé sjednané přepravní cestě na těchto dráhách bez ohledu, zda přepravní smlouvu plní jeden či více dopravců, kteří postupně uspokojují přepravní potřeby na sjednané přepravní cestě pravidelně jedoucími vlaky podle platného jízdního řádu.

(3) Uskutečňuje-li přepravu cestujících, která je předmětem jedné přepravní smlouvy, více dopravců, odpovídá každý dopravce zúčastněný na přepravě za přepravu po té části přepravní cesty, již zajišťuje.

(4) Uskutečňuje-li přepravu cestovního zavazadla více dopravců na dráze celostátní a regionální, která je předmětem jedné přepravní smlouvy, odpovídá každý dopravce zúčastněný na přepravě za přepravu po té části přepravní cesty, již zajišťuje. Každý následující dopravce tím, že převezme cestovní zavazadlo, vstupuje do přepravní smlouvy a přijímá na sebe závazky, které pro něho z této přepravní smlouvy vyplývají. Přebírající dopravce potvrdí převzetí cestovního zavazadla od předchozího dopravce v zavazadlovém lístku s vyznačením data a doby převzetí, případně sepiše zápis o stavu cestovního zavazadla nebo jeho obalu.

(5) Náhradu za úplnou nebo částečnou ztrátu nebo poškození cestovního zavazadla v rozsahu podle tohoto přepravního řádu uhradí oprávněnému dopravce, u kterého bylo právo z přepravní smlouvy uplatněno, i v případech, jestliže úplnou nebo částečnou ztrátu nebo poškození cestovního zavazadla nepůsobil.

(6) Uzavřel-li dopravce přepravní smlouvu, na jejímž plnění se podílí více dopravců, přísluší každému zúčastněnému dopravci podíl z celkového jízdného nebo dovozného ve výši odpovídající délce přepravní vzdálenosti, kterou zajišťoval, nedohodnou-li se smluvně jinak.

§ 47

(1) Za škodu vzniklou na cestovním zavazadle, provádí-li přepravu více dopravců, odpovídá ten dopravce, u něhož při plnění přepravní smlouvy škoda na přepravovaném cestovním zavazadle vznikla. Je-li škoda způsobena několika dopravci, odpovídá každý

z nich za škodu, kterou způsobil. Nelze-li zjistit, u kterého dopravce ke vzniku škody došlo, odpovídají za škodu všichni zúčastnění dopravci v poměru podle přepravní vzdálenosti.

(2) Bylo-li nedodržení dodací lhůty pro přepravu cestovního zavazadla zaviněno několika dopravci, rozdělí se náhrada mezi tyto dopravce v poměru zpoždění vzniklého v době jimi uskutečňované přepravy.

§ 48

Pro vzájemné předávání cestovních zavazadel mezi dopravci platí ustanovení o přebírání cestovních zavazadel dopravcem od cestujícího, o vydávání cestovních zavazadel dopravcem oprávněnému a ustanovení o zjišťování skutečností, které mohou zakládat uplatnění práva z přepravní smlouvy o přepravě cestovních zavazadel, není-li smlouvou o vzájemném vztahu mezi dopravci dohodnuto jinak.

ČÁST ŠESTÁ

SPOLEČNÁ A ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 49

Společná ustanovení

(1) Dopravce ve veřejné drážní osobní dopravě na dráze celostátní a regionální a na dráze lanové vyhláší smluvní přepravní podmínky¹⁴⁾ uveřejněním jejich plného znění v Přepravním a tarifním věstníku a dále je zveřejňuje na místech určených pro styk s cestujícími a podstatnou část z nich zveřejňuje v knižním vydání jízdního řádu, případně i ve vozidle. Dopravce ve veřejné linkové dopravě vyhláší smluvní přepravní podmínky¹⁴⁾ uveřejněním jejich plného znění na místech určených pro styk s cestujícími a dále podstatnou část z nich zveřejňuje v jízdním řádu a ve vozidle. Dopravce v městské hromadné dopravě vyhláší smluvní přepravní podmínky uveřejněním jejich plného znění na místech určených pro styk s cestujícími a podstatnou část z nich zveřejňuje ve vozidle, případně v jízdním řádu.

(2) Smluvní přepravní podmínky vyhlášené podle odstavce 1 nesmějí být v rozporu s ustanoveními tohoto přepravního řádu ani s ustanoveními jiných právních předpisů. Úroveň poskytovaných přepravních služeb nesmí být smluvními přepravními podmínkami zhoršena osobám, jejichž potřeby jsou uspokojovány, oproti úpravě dané tímto přepravním řádem.

(3) Uzavřením přepravní smlouvy přistupuje cestující na smluvní přepravní podmínky vyhlášené dopravcem.

¹³⁾ § 2 zákona o silniční dopravě.

¹⁴⁾ § 37 odst. 7 zákona o dráhách.

§ 18b odst. 2 zákona o silniční dopravě.

(4) Převážní doklady, zejména jízdenka a zavazadlový lístek, mohou mít také podobu elektronického záznamu, pokud postupy užívané při záznamu a zpracování údajů zaručují funkční rovnocennost jízdních a přepravních dokladů vydaných dopravcem v písemné podobě.

§ 50

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu.
2. Vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu.
3. Vyhláška č. 98/1966 Sb., kterou se mění některá ustanovení vyhlášky č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu.
4. Vyhláška č. 151/1971 Sb., kterou se mění vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu.
5. Vyhláška č. 118/1973 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu, ve znění vyhlášky č. 151/1971 Sb.
6. Vyhláška č. 4/1976 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění vyhlášky č. 98/1966 Sb.
7. Vyhláška č. 3/1977 Sb., o přepravním řádu lanových drah.
8. Vyhláška č. 152/1983 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

9. Vyhláška č. 35/1985 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 3/1977 Sb., o přepravním řádu lanových drah.
10. Vyhláška č. 44/1985 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů.
11. Vyhláška č. 74/1985 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 126/1964 Sb., o styku mezi dráhami celostátními a vlečkami a o vztazích mezi zúčastněnými organizacemi (vlečkové podmínky), ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 9/1984 Sb., o kontejnerovém přepravním řádu.
12. Vyhláška č. 357/1990 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění vyhlášky č. 98/1966 Sb., vyhlášky č. 4/1976 Sb., vyhlášky č. 152/1983 Sb. a vyhlášky č. 74/1985 Sb.
13. Vyhláška č. 462/1992 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů.
14. Vyhláška č. 71/1999 Sb., o přepravním řádu pro silniční dopravu osob.

§ 51

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 2000.

Ministr:

Ing. Schling v. r.